

RADNICE!!!

2

Ostravské metro

7

Proměna ulice Přemyslovců

8

Novinky v bikesharingu

9

Byl Tvůj děda havíř?

3

Prezident Petr Pavel v Ostravě

Periodický tisk územního samosprávného celku

Měsíčník vydává:

Statutární město Ostrava,
Prokešovo náměstí 8,
729 30 Ostrava, IČ 00845451

Náklad: 142 000 výtisků

Registrační číslo: MK ČR E 12811

Redakce:

telefon: 599 443 714
e-mail: redakce@ostrava.cz
Šéfredaktor: Marek Skřípský

Design+Prepress:

Mattbox.cz, s. r. o.

Tisk: VLTAVA LABE MEDIA, a. s.

Distribuce: Česká distribuční, a. s.

Vyšlo: 6. 4. 2023

Uzávěrka dubnového vydání: 21. 4. 2023

Noviny jsou ke stažení v pdf

na www.ostrava.cz/radnice.

„Ostravské metro“ zkvalitní tramvajovou dopravu

Dopravní podnik Ostrava (DPO) a Koordinátor ODIS (KODIS) připravili průlomový návrh nového způsobu vedení ostravských tramvajových linek. Ten spočívá v častějším nasazení páteřních, nejvíce vytižených spojů číslo 1, 2 a 8. Tramvaje s těmito čísly by výhledově mohly ve špičce jezdit ve třímínutových až pětímínutových intervalech. O víkendech pak v intervalech desetimínutových.

Ostatní linky, kterých bude nově pouze sedm, navážou na páteřní spoje.

Nový dopravní model jeho tvůrci navrhli na základě dlouhodobého sběru dat o vytižení konkrétních spojů. **Jak připomíná náměstek primátora Jan Dohnal, návrh není definitivní a projde ještě veřejnou debatou: V tuto chvíli není rozhodnuto o termínu zavedení změn. Vůbec poprvé otevíráme diskusi nad takovýmto návrhem, a než změny zavedeme, chceme, aby se s nimi cestující v klidu a s potřebným předstihem pořádně seznámili. Na podněty jsme připraveni reagovat a do**

návrhu je případně zapracovat.“

Nový koncept připomíná systém metra především tím, že cestující v zásadě nepotřebují znát jízdní řády. Jakmile se dostanou na zastávku páteřní linky, mohou si být jisti, že brzy „jím něco pojedou“.

Náměstek Jan Dohnal odůvodňuje potřebu změny způsobu tramvajové dopravy následovně:

„Současný systém linek, tedy to odkud kam jaká tramvaj jezdí, odpovídá době před deseti lety. Za tu dobu se

změnila hybnost obyvatel i cestovní návyky a přepravní potřeby. Naše data o cestujících ukazují, že stávající nastavení systému není optimální. Zjednodušeně řečeno, někde jsou vozy přeplněné, jinde téměř prázdné. Situaci by mohla vyřešit právě změna linkového vedení v tramvajové dopravě, kterou město připravilo ve spolupráci s DPO a KODISEm.“

Veškeré podrobnosti, včetně formuláře pro připomínky, jsou dostupné na webu dpo.cz/ostravskemetra. **MS**

Město se představilo investorům na mezinárodním poli

Projekt Poľská přinese atraktivní bytovou zástavbu.
Vizualizace: MAPPA

Ve francouzském Cannes se opět konal veletrh MIPIM, určený především investorům a developerům z celé Evropy. Tradičně se ho zúčastnila i taktéž Ostrava, která se ve společné expozici „Czech Cities and Regions“ prezentovala s Prahou, Brnem a Moravskoslezským krajem. Případným investorům nabídla řadu možností jak na svém jádrovém území, tak v průmyslové zóně Mošnov.

„Navázali jsme na společnou prezentaci měst a regionů, kterou jsme si v minulosti již několikrát vyzkoušeli. Těší nás, že organizaci společné expozice zajišťovalo právě naše město. Ostrava se v posledních letech mění v moderní metropoli s kvalitní architekturou, zlepšujícím se veřejným prostorem i zdravějším životním prostředím. K tomu pomáhá také funkční městské plánování, do kterého se nám v míře nebývalé daří zapojit samotné obyvatele. Naši strategií rozhodně není zbrklý prodej pozemků,

ale koncepční příprava lokalit, které mají z hlediska dalšího rozvoje vyšší potenciál. Investorům tak můžeme nabídnout atraktivní pozemky pro zajímavé a kvalitní projekty různého charakteru.“ **vyličil ostravský primátor Tomáš Macura.**

Mezi klíčové projekty patří plochy pro bydlení a služby v Českobratrské, Polské, Opavské nebo Plzeňské ulici. Pomyslným surovým diamantem k „obroušení“ je oblast zvaná Pod Žofínkou, spojující Dolní Vítkovice s městským centrem. Jedná se o lokalitu příhodnou ke vzniku moderní městské čtvrti s návazností na nábřeží a novou městskou třídu.

Povědomí o Ostravě se mezi investory v posledních letech zvyšuje, což dokazují také realizace dokončených projektů, jako univerzitní kampus, proměna bývalých jatek v galerii PLATO nebo oprava Grossmannovy vily, postavené začátkem 20. let minulého století. **MS**

Prezident s první dámou navštívili Ostravu

V závěru března do Ostravy zavítal prezident České republiky Petr Pavel. Doprovázela ho první dáma Eva Pavlová, na kterou však během návštěvy čekal také její vlastní program. V průběhu nabitého dne si prezident prohlédl nedávno otevřený kampus Ostravské univerzity a na Nové radnici ho přivítal ostravský primátor Tomáš Macura.

Prezidentský pár nejprve dorazil na hejtmanství na schůzku s hejtmánem Ivo Vondrákem, vedením kraje a primátory moravskoslezských statutárních měst.

V prostorách moderního univerzitního kampusu, jehož vzniku statutární město Ostrava výrazně napomohlo, ocenil prezident důraz, jaký je v Ostravě a celém kraji kladen právě na rozvoj vzdělávání: „*Je to důležitý faktor, jak udržet mladé lidi v regionu. Jsem rád, že jsem se mohl podívat do tohoto nového kampusu, prohlédnout si nové fakulty sportu a umění,*“ **zhodnotil Petr Pavel, který na místě rovněž podpořil vládní opatření ohledně platů vysokoškolských učitelů.** Pavel se zároveň stal prvním českým prezidentem, který navštívil Ostravskou

univerzitu.

Eva Pavlová zamířila s náměstkem primátora Zbyňkem Pražákem na návštěvu Domova pro seniory Kamenec, poté ji čekalo slavnostní ocenění pedagogů v galerii PLATO. To se konalo u příležitosti Dne učitelů. Přítomnost první dámy za účasti náměstkyně primátora Andrey Hoffmannové byla příjemným zpestřením slavnostního odpoledne. **Eva Pavlová věnovala oceněným slova uznání:** „*S velkou úctou jsem předala ocenění pedagožkám, které do své profese vkládají výjimečné úsilí a pečují nejen o znalosti, ale také o vztahy se studenty a žáky.*“

Po mediálním brífinku v budově Fakulty umění Ostravské univerzity se prezidenta na magistrátě ujali primátor Tomáš Macura s náměstkyní Zuzanou Bajgarovou. Při jednání v primátorských saloncích došlo také na předání darů, včetně útulného pelíšku pro Míčku, „první kočku“ České republiky.

Večer Petr Pavel diskutoval s občany v zaplněné multifunkční hale Gong v Dolních Vítkovicích. MS

Kdy k nám zavítali dřívější prezidenti?

„Prezident Osvoboditel“ Tomáš Garrigue Masaryk poctil Ostravu návštěvou 25. 6. 1924, několik let před výstavbou Nové radnice. „Prezident Budovatel“ Edvard Beneš si naše město prohlédl 25. 8. 1937, znovu pak v poválečné euforii dne 18. 7. 1946.

Klement Gottwald spatřil Ostravu v září 1950, jeho nástupce Antonín Zápotocký (pro „lidovost“ a nezaměnitelnou fyziognomii přezdíván „Zápotonda“ či „Ušaté torpédo“) sem zavítal během let 1953, 1956 a 1957 (dvakrát). Prezident Antonín Novotný, západoněmeckým

tiskem označen za „fešáka Tonyho“, se u nás objevil v letech 1959, 1963, 1964 a 1967. Ludvík Svoboda přijel v červnu 1968 a dubnu 1970. „Prezident zapomněný“ Gustáv Husák si našel čas jen v listopadu 1980.

Ostrava byla prvním českým městem, které v lednu 1990 navštívil nově zvolený prezident Václav Havel. Ten se „vrátil“ v říjnu 1994 a v lednu 1996. Václav Klaus přijížděl nejčastěji, konkrétně v letech 2003, 2006, 2007 (tříkrát), 2010, 2011 a 2012. Častým hostem byl Miloš Zeman – 2013, 2016, 2017, 2018 a 2019.

Tyršovy sady

Tvoříme prostor - proměňte svůj kousek Ostravy

Znáte místo, které by se dalo lépe využít? Máte kolem sebe lidi, se kterými byste chtěli město zlepšovat? Podporujeme projekty za několik desítek tisíc korun až do výše 500 000 Kč.

Žádat můžete na úpravu místa, které slouží k odpočinku, společně

mu trávení volného času s rodinou, přáteli, sousedy nebo skupinami (skauty, hasiči, Sokoly, členy dalších spolků či ústavů). Podporována jsou pikniková místa, komunitní zahrady, využití a zpřístupnění vnitrobloků, dětská hřiště, venkovní herny, smyslové zahrady, vzdělávací prvky apod.

Příjem projektových záměrů pro nový ročník 2023–2024 bude zahájen 24. 4. 2023. Více informací najdete na www.tvorimeprostor.cz. RED

**TVOŘÍME
PROSTOR!!!**

Bohoslužba uctí výročí osvobození

V samém závěru dubna 1945 osvobodily v rámci rozsáhlé Ostroavsko-opavské operace sovětské a československé jednotky Ostravu. Pro naše město tak skončily hrůzy druhé světové války, jednoho z nejstrašnějších konfliktů světových dějin.

Statutární město Ostrava spolu s ostravsko-opavským biskupstvím právě u příležitosti výročí osvobození Ostravy srdečně zvou na děkovanou ekumenickou bohoslužbu v kostele sv. Václava. Ta se koná 30. 4. 2023 od 10 hodin. Vzpomeňme společně na ty, kteří bojovali za svobodu a samostatnost naší země. Žijícím aktivním účastníkům dubnových bojů přejeme vše dobré do dalších let a posíláme velké poděkování.

Magistrát pomáhá zvládnout zdražování energií

Už loni Ostrava v rámci dotačního programu ke zmírnění dopadů rostoucích cen energií rozdělila pořadatelům volnočasových, kulturních, sportovních a prarodinných aktivit zhruba 7 milionů korun. V letošním roce jim energetický cenový náraz pomůže přestát částka přesahující 8,5 milionu korun.

„Od 20. prosince do 20. ledna probíhal v rámci dotačního programu příjem žádostí, jichž jsme obdrželi necelou třicítku,“ **kvantifikoval náměstek primátora Jan Dohnal.** „Podmínkou pro získání podpory byl nárůst nákladů, respektive jednotkové ceny, na úhradu energií oproti předcházejícímu období o minimálně 50 procent,“ **dodal k podmínkám dotačního programu.**

Městské peníze poslouží hned 25 subjektům. Podpořeny byly třeba energeticky náročné sporty, jako například hokej nebo plavání, ale také prarodinné aktivity zajišťované Dolní oblastí Vítkovice či například organizací Junák – český skaut.

Vše potřebné ohledně městských dotačních programů lze najít na www.ostrava.cz v sekci „Dotace“. MS

Služby a volný čas z pohledu městského rozpočtu

V minulých vydáních Radnice!!! jsme čtenáře seznamovali s hospodařením Ostravy z různých úhlů, zejména optikou globálních čísel. Nyní přibližujeme výdaje města co do některých konkrétních položek.

K tomu, aby se Ostravané mohli realizovat v různých zájmových oblastech, jako jsou například kultura, sport a další, za cenově přijatelné náklady, je nutné, aby město pomáhalo z vlastního rozpočtu svým příspěvkovým organizacím a obchodním společnostem. Vybrali jsme několik příkladů, kolik město přispívá na jednu prodanou vstupenku do míst, kde lidé rádi tráví svůj volný čas:

Národní divadlo moravskoslezské	2 660 Kč
Divadlo loutek Ostrava	603 Kč
Komorní scéna Aréna	2 316 Kč
Janáčkova filharmonie Ostrava	2 414 Kč
Krytý bazén Ostrava-Poruba	166 Kč
Letní koupaliště Ostrava-Poruba	98 Kč
Zoologická zahrada a botanický park Ostrava	179 Kč

„Kromě volnočasových aktivit jsou tady i další oblasti, které dotujeme, abychom udrželi standard poskytovaných služeb. Typickými příklady jsou sociální služby a doprava,“ **doplnil náměstek primátora Miroslav Svozil.** „Většina obyvatel města využívá služeb dopravního podniku, kde na jednu jízdu přepravené osoby přispíváme částkou 22 korun.“ Rok 2022 poznamenal covid-19, proto je příspěvek na vstupenku jiný než v „běžném“ roce.

V rámci domovů pro seniory a domovů se zvláštním režimem pak z rozpočtu města Ostravy směřuje 9091 korun za lůžko měsíčně. U Čtyřlístku – centra pro osoby se zdravotním postižením je tato částka 37346 korun na lůžko za měsíc. MS

Podchod u zastávky Dřevoprodej

Opravené zastávky a podchody skýtají více komfortu i bezpečí

Zcela novou úroveň estetiky i funkčnosti nabízejí cestujícím zrekonstruované podchody a zastávky pod frekventovanou komunikací Místecká u Dřevoprodeje a Tylova pod ulicí Plzeňská. Nepříliš přivětivá místa obvodu Jih se změnila ve světlá prostranství s moderním mobiliářem, kamerovým systémem, bezbariérovými přístupy a digitálními jízdními řády.

„Významná modernizace desítky let starých veřejných prostor měla za cíl na jedné straně řešit špatný technický stav objektů, na druhé straně pak zvýšit atraktivitu prostor pro cestující městskou hromadnou dopravou. Projekt rekonstrukce u Dřevoprodeje jsme připravovali s cílem ukázat, že i běžné městské prostory mohou získat jedinečný design, za ten v tomto případě vděčíme autorům architektonického návrhu Ateliéru 38 a všem, kteří se pak technicky podíleli na jeho rozpracování a realizaci,“ **rekapituluje náměstkyně primátora Zuzana Bajgarová.** „Projekt pro rekonstrukci Tylova připravoval městský obvod, je pojatý více standardně, avšak funkčně, a s atrak-

tivním ostravským mobiliářem. Podchody v obou lokalitách ožijí v následujících měsících mural, na jehož ztvárnění jsme se domluvili s Fakultou umění Ostravské univerzity.“

V případě podchodu u Dřevoprodeje, postaveného roku 1977, trvaly stavební práce od loňského března, přičemž náklady na rekonstrukci dosáhly 71,73 milionů korun bez DPH. Oprava podchodu zastávky Tylova, který ve městě stojí od roku 1976, začala loni v dubnu a vyšla na více než 35 milionů korun bez DPH.

„Ostrava-Jih má celkem 14 podchodů, což je nejvíce v Ostravě. Jejich údržba a opravy nás každoročně stojí nemalé peníze a jsme skutečně rádi za pomoc ze strany města. Podchod Tylova konečně získal tolik potřebnou bezbariérovost a v příštím roce bude i důstojným průchodem na mistrovství světa v hokeji, jehož část se odehraje na území našeho obvodu,“ **kvitoval starosta Jiho Martin Bednář,** podle kterého budou v nejbližších letech následovat opravy podchodů Dolní a Hulvácká. MS

„P+R“ parkoviště na Hranečnicku

Parkovací plocha poblíž frekventovaného terminálu MHD a mezi-městských linek na Hranečnicku prošla zásadními úpravami. Přibylo zde především 92 parkovacích míst, čímž se celkový počet stání zvýšil na 174. Parkovací plocha funguje v takzvaném „Park and Ride“ režimu. Ten umožňuje nechat auto mimo centrální části města a pohodlně přestoupit na MHD, čímž dochází ke snižování emisí z výfukových plynů, a naopak zvyšování plynulosti dopravní situace.

Terminál slouží k přestupu z mezi-městských autobusových linek a osobní automobilové dopravy na linky MHD. Jsou na něm nástupiště veřejné dopravy, budova městské policie, čekárna a veřejné WC.

Výhody a možnosti, které nové parkoviště nabízí popisuje náměstkyně primátora Zuzana Bajgarová: „Už původní parkoviště s počtem 82 parkovacích míst bylo plně využíváno, a proto bylo jeho rozšíření

logickým krokem k posílení funkce P+R. Parkoviště má nyní dvojnásobnou kapacitu a je napojeno nejen na MHD, ale také na systém městských sdílených kol. Nově nabízí také nabíječky pro elektromobily. Projekt byl zpracován s maximálním ohledem na životní prostředí. Výrazně posiluje podíl nově vysazené zeleně. Zároveň jsme pilotně v rámci parkoviště navrhli systém nakládání s dešťovými vodami. Parkovací stání jsou z drenážní dlažby s rozšířenými spárami pro vsakování vody. Dešťové vody jsou po přečištění sváděny do akumulací nádrže a zpětně využívány k závlivce zeleně.“

Náklady na stavbu dosáhly 20,7 milionů korun bez DPH a probíhaly od dubna 2022. MS

Lukáš Kaboň

Jiří Němčík (1975) – na rozdíl od mnoha jiných – nechtěl být jako malý kluk hasičem ani nehltal animovaný seriál o dráčku Soptíkovi, vzdorovitě křičícím „A stejně budu požár- níkem!“. Dnes je náměstkem ředitele moravskoslezských hasičů v hodnosti plukovníka. Slouží od roku 1998, kdy začínal coby řadový člen sboru. Postupem času obdržel řadu ocenění, vypracoval se do krajských řídicích struktur, stál u vzniku speciálního odřadu WASAR, zaměřeného na záchranné a vyhledávací práce při povodních. Z pozice velitele týmu zasahoval během velké vody v Bosně a Hercegovině (2014), v čele týmu USAR působil při záchranných a vyprošťovacích pracích po nedávném zemětřesení v Turecku.

Z krotitele ohně krizovým manažerem

Ostravský hasič řídil záchranné mise v Bosně i Turecku

Co Vás přivedlo k práci hasiče?

U mě to bylo trochu složitější. Tomu, že bych byl někdy hasičem zpočátku nenasvědčovalo vůbec nic. Teprve, když jsem přemýšlel o výběru vysoké školy, dověděl jsem se od kamaráda, že na Vysoké škole báňské existuje tehdejší Katedra požární ochrany. Náplň studia mě zaujala, navíc jsem tehdy aktivně sportoval a líbila se mi představa zachraňovat lidské životy, včetně spojení s adrenalinovými záležitostmi. Školu jsem pak přerušil a ve studiu pokračoval dálkově, nicméně od té doby jsem už mohl pracovat jako samostatný hasič. K hasičskému sboru jsem také nastoupil na civilní službu a z ní plynule přešel na hasičský výjezd. Systém kombinující celodenní služby s následným volnem mi vyhovoval a mohl jsem dokončit vysokoškolské vzdělání.

Ovšem tehdy jste stál teprve na začátku profesní dráhy...

Ano, čekala mě dlouhá cesta. Sloužil jsem na všech možných stanicích – od Hrabůvky přes Fifejdy po Zábřeh, pak mě jmenovali vedoucím chemické a technické služby, čímž člověk přičichl k něčemu, co by se už dalo nazvat hasičským managementem. Stále jsem ale udržoval kontakty s výjezdem. Když pak nově vzniklo krajské integrované bezpečnostní centrum, pracoval jsem v něm na pozici ředitele (později vedoucího) oddělení. Měl jsem tak zkušenosti z operativy, znal jsem dobře techniku i záležitosti operačního řízení. To všechno mohu ve své dnešní funkci náměstka pro integrovaný záchranný systém (IZS) a operační řízení zužitkovat. Což se mi jako velcímu důstojníkovi, který nese odpovědnost za

podobu a provedení zásahu, vždy hodí. Zároveň, paralelně s tímto vším, probíhalo mé školení na velitelské pozice týmů WASAR a USAR, nasazovaných při zahraničních misích.

Právě v čele moravskoslezského USARu, specializovaného na vyhledávání lidí ve zničených budovách, jste letos v únoru vyrazil na jihovýchod Turecka postižený ničivým zemětřesením. Zkoušíš si to představit – spoušť, zkáza, utrpení, zmatek. To vše navíc v kulturně odlišné zemi. Jak potlačit emoce a zachovat profesionalitu?

Dobrá otázka. My jsme samozřejmě připravování, že takové situace mohou nastat. Víme také, jak se chovat právě v oblastech s jinou kulturou. Když vše zobecním, pro tým typu USARu jsou důležité dva principy – soběstačnost a neutralita. Soběstačnost ve smyslu, že nemůžete od postižené země, která má svých problémů dost, čekat plné logistické zajištění. Tedy co jde vzít, vezme se sebou. Co si můžete zajistit sami, rovněž sami zajišťujeme. Neutralita zase znamená plně si uvědomit základní poslání, a sice záchranu jakýchkoliv lidských životů. Nesmíme nadřazovat žádné části společnosti dané země, řešit politiku, víru nebo cokoliv podobného. Zároveň musíme postupovat s velkou kulturní obezřetností, aby třeba nedopatřením nedošlo k problémům. A počítat s rozpoložením místních. Včetně příslušníků tamních záchranných složek, protože i jejich rodiny mohou být ohroženy.

Činnost našeho USARu v Turecku byla velmi kladně hodnocena. Mimo jiné jste z trosek zachránili 3 přeživší

© Archiv Jiřího Němčíka

a vyprostili 78 zemřelých. Jak byste sám zrekapituloval tureckou misi?

Skutečně musím všech 69 členů týmu, včetně psů, vysoce ocenit. Zvláště při vědomí, že už od příjezdu se komplikovalo snad vše, co se zkomplikovat mohlo. Začalo to problémy s dopravou, takže na místo určení, do města Adiyaman, jsme museli částečně letecky a částečně nákladními automobily. Tím byly ztraceny cenné hodiny času. Hasičská stanice v Adiyamanu ležela v troskách, tamní sbor měl ztráty na životech, a tím pádem nemohl oblast patřičně pokrýt. Guvernerský úřad obléhaly davy zoufalých lidí, jedna žena třeba mávala botami svých pohřešovaných dětí. V ten moment je vám značná část metodických pokynů a pravidel k ničemu. Začínáte improvizovat. Základnu jsme si nakonec postavili v oblasti spravované četnictvem, spolupracovali jsme také s armádou, ovšem spíše na bázi setkání s jednotlivými důstojníky. Mnohé naše urgency na úředních místech, včetně tureckého ministerstva dopravy, se nesetkaly se žádnou odezvou. Jako velitel týmu jsem vše musel doslova vyřvat. Nicméně morálku jsme udrželi a jakmile začaly vlastní práce, vše si plus mínus „sedlo“.

Asi před 9 lety běžel na již zaniklém televizním kanálu americký seriál „Třetí hlídka“. Jeho hrdiny byli policisté, hasiči a záchranáři vyjíždějící ze společného střediska. Takový newyorský IZS. Proto mě napadlo, jak asi členové jednotlivých složek vycházejí navzájem. Existuje mezi nimi „prostupnost“? Zajdou si třeba společně na pivo?

Rád bych upozornil, že český IZS není nějaká organizace, jednotka nebo sbor. Jde skutečně o SYSTÉM. Tedy o zákonem daný způsob spolupráce, který má své operativní i ekonomické výhody a který je oceňován i zahraničními kolegy. Samozřejmě, každá složka tohoto systému má svá specifika. Pro nás jako hasiče je mnohdy důležitá spolupráce s policií, protože její prvosledové hlídky někdy mohou k požáru dojet dříve než my. Proto jsme také ve spolupráci s vedením policie vytvořili těmto hlídkám patřičnou metodiku, jak správně postupovat. K vlastnímu dotazu asi následovně: Nevím o nějakých pravidelných setkáváních většího množství lidí, ale přidaná hodnota skutečnosti, že se mezi sebou znají, je opravdu zřetelná. Spolupráce je snazší, když víte, co můžete od toho druhého čekat. Pravda, ona ta spolupráce občas přeroste v mezilidský vztah. Znam hasiče, kteří mají za manželky zdravotní sestry, stejně jako policisty, co si vzali dispečerku záchranné služby. To se reálně stává.

Asi po každé práci je třeba dobít baterky anebo – slovy reportéra Josefa Klímy – vyčistit filtr. V případě hasičů o tom snad nikdo nepochybuje. Jak odpočíváte konkrétně Vy?

Rád relaxuji s rodinou. Baví mě třeba i péče o rodinný dům, krásné si tímto způsobem vyčistím hlavu. A pak, přirozeně, sport! Miluju cyklistiku, běh a chození po horách, což máme s manželkou společně.

© Jiří Zerzoň

V ulici Přemyslovců se dočkají opravy řadu i kvalitních povrchů

Ulice Přemyslovců a severní části ulice 1. máje jsou aktuálně dějištěm rozsáhlých stavebních úprav. Jejich první část skončí 30. 9. 2024. Výsledkem bude kompletní rekonstrukce vodovodu i kanalizace. Na ni naváže celková přestavba pozemní komunikace, spojená s razantní

proměnou lokality.

Práce na rekonstrukci kanalizace začaly v ulici 1. máje, konkrétně v úseku od ulice 28. října po ulici Martinskou. Došlo zde k úplné uzavírcce jízdního pruhu ve směru na Vítkovice o délce 135 metrů. Tato fáze bude ukončena po téměř dvou

měsících, tedy 14. 5. letošního roku.

Bezprostředně poté odstartují opravy kanalizace a vodovodu v ulici Přemyslovců. I zde dojde po dobu stavebních prací k dočasným omezením v dopravě, a to formou uzavírek jednotlivých pracovních úseků. Těchto úseků bude celkem

deset a práce začne od kruhového objezdu, který se nachází na ulici Novoveská. Detailní časový harmonogram všech stavebních etap naleznete na webu města (<https://1url.cz/kr9Bt>).

„S ohledem na skutečnost, že rekonstrukce vodovodu a kanalizace zasáhne ulici Přemyslovců v celé délce i šíři, rozhodli jsme využít této příležitosti pro její celkovou rekonstrukci, tedy v návaznosti na rekonstrukci sítě upravit provoz v ulici, zlepšit podmínky pro pěší i cyklisty, vytvořit parkovací místa pro obsluhu obchodů, obnovit zeleň. Návrh reaguje na požadavky městského obvodu Mariánské Hory a Hulváky i podněty Městského ateliéru prostorového plánování a architektury pro tento typ ulic. Stavba je koordinována také se správci jiných inženýrských sítí tak, aby do dokončené ulice nikdo roky nezasahoval, což se bohužel často děje,“ shrnula náměstkyně primátora Zuzana Bajgarová.

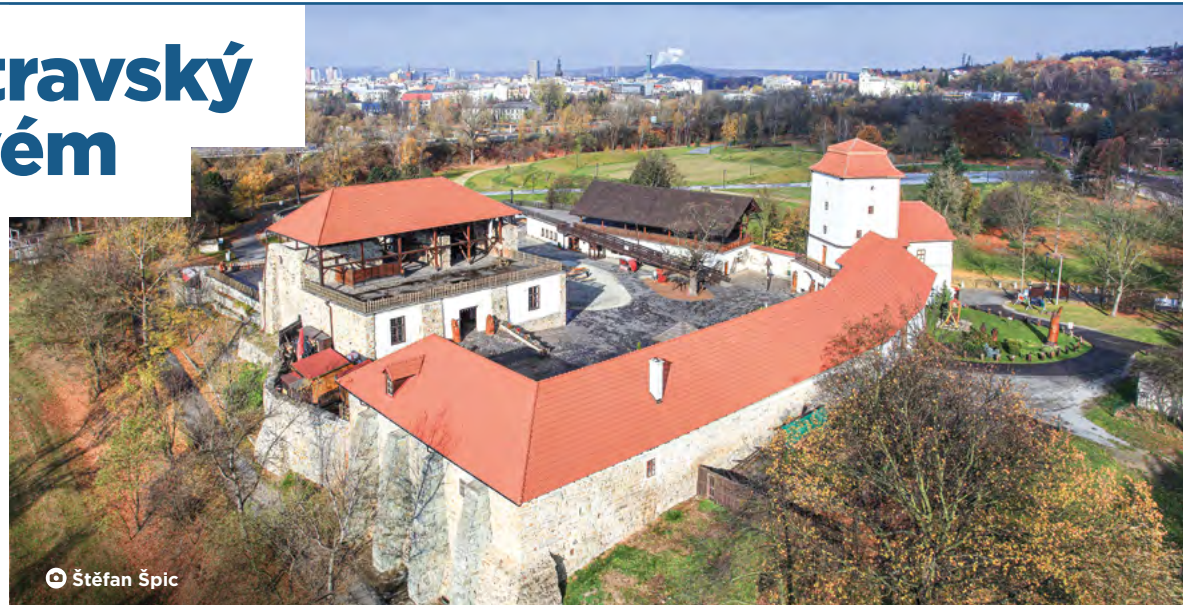
Rekonstrukce povrchů v ulici Přemyslovců, která tedy bude posledním krokem projektu, rovněž předpokládá celkové zklidnění dopravy a její vyšší bezpečnost. Zmodernizována bude i zastávka MHD Korunní. Nově vysazenou zeleň pak doplní vodní prvky. MS

Slezskoostravský hrad v novém

Výraznou změnu vzhledu a také zlepšení technického stavu přinese aktuální revitalizace Slezskoostravského hradu. Hradní správce, společnost Černá louka s.r.o., připravil jeho postupnou úpravu. Ta byla zahájena revitalizací veřejných ploch horního nádvoří s rozpočtovými náklady 10,8 milionu korun letos v březnu.

„Rekonstrukci, kterou financuje město, již nádvoří hradu nutně potřebovalo. Současný stav byl překážkou pohodlného pohybu návštěvníků a účastníků akcí. Těší mě, že bude současně modernizováno i osvětlení a v plánu do budoucna je i ekologické vytápění malého a velkého sálu,“ zhodnotil ostravský primátor Tomáš Macura.

Ze středu nádvoří zmizí kačírek. Nahradí ho zpevněný povrch v podobě kamenných valounů. Současně zde budou vyřešeny kotvící prvky pro fixaci

© Štěpán Špic

mobilního zastřešení pódia a plánovaného zastřešení stanem v centrální části nádvoří. Na horním nádvoří přibude nové moderní osvětlení, tvořené kombinací nástěnných svítidel umístěných na pevnostní budově hradu a osvětlovacích prvků. Ty budou umístěny přímo v pokládané dlažbě nádvoří.

„Aktuálně tvoří nádvoří kombinace

zpevněných a nezpevněných ploch. Tato povrchová úprava je z hlediska konání akcí problematická a nestabilní. Proto bylo přistoupeno k novému řešení úpravy horního nádvoří. Ta bude probíhat za provozu, jen s mírnými omezeními,“ upřesnil jednatel společnosti Černá louka Jan Šumbera.

Další důležitou částí projektu je úprava plochy po levé straně bočního vstupu, kde vznikne ohrazený prostor k parkování vozidel a oddělená část pro odpadové hospodářství.

Během oprav bude hrad nadále přístupný. Určitá omezení se dotknou jen pohybu po horním nádvoří. Práce by měly skončit letos v červnu. RED

Novinky bikesharingu

Služba sdílených městských kol (tzv. bikesharing), kterou Ostrava mohou využívat od dubna 2019, se mezi nimi stále těší velké oblibě. Statutární město Ostrava se proto s provozovatelem služby, společností nextbike Czech Republic s.r.o., snaží vycházet vstříc přáním jejích uživatelů a nadále ji rozvíjet. Nově je proto nyní možné zapojit do aplikace nextbike dlouhodobou 365denní časovou jízdenku ODIS pro tarifní zóny 1 nebo 2 na dopravní kartě ODISka nebo ZETKA, na platební kartě, v mobilní aplikaci ODISapka nebo MojeDPO. Držitelé takové jízdenky obdrží k dosavadním 15 minutám jízdy zdarma ještě dalších 15 bezplatných minut.

Náměstkyně primátora Kateřina Šebestová připomíná, že Ostrava podporuje bikesharing od jeho začátků, protože v něm spatřuje zdravý, ekologický a mnohdy oproti autu i rychlejší způsob dopravy: „Propojení služby sdílených kol s jízdenkou ODIS je zároveň spojením dvou možností pohybu po městě, z nichž oba jsou šetrné k životnímu prostředí. Další čtvrt hodinu bezplatné jízdy na sdíleném kole mohou uživatelé vnímat jako svého druhu bonus za jejich zodpovědný přístup. Je totiž v našem zájmu, aby se služba sdílených kol stávala veřejnosti co nejdostupnější. Přispívá ke snižová-

© Jiří Zerzoň

ní emisí, pěstování zdravého životního stylu a lepší dopravní situaci v našich ulicích.“

Jak dále upozorňuje náměstkyně Kateřina Šebestová, výčet dobrých zpráv pro uživatele služby nekončí. „Pro letošní červenec a srpen plánujeme navýšit počet jízdních kol k zapůjčení na

1 100 kusů. Jednotlivých výpůjčních stanovišť aktuálně máme ve městě 350. Nová se nadále zřizují, přičemž dochází také k obnově takzvaně „vypnutých“ stanovišť po zimním období. Provozovatel navíc investoval nemalé finanční prostředky do nových uzamykacích systémů, aby co nejučinněji před-

cházel a zabraňoval krádežím kol.“

V „průkopnické“ sezóně 2019 posloužila sdílená kola k přesunu ve 434 496 případech, loni už provozovatel evidoval 513 747 výpůjček. Rekordním se stal rok 2020, kdy počet zapůjčení ukázal přesnou cifru 669 970. MS

Květen plný zážitků ve znamení výzvy Do práce na kole

Ostrava se již po šesté zapojuje jako místní koordinátor do celostátní akce Do práce na kole. Její hlavní výzva probíhá v květnu s cílem šetřit životní prostředí, zlepšit kondici účastníků soutěže a také pomoci dat o zapsaných cestách zlepšovat (cyklo)infrastrukturu ve městě. „Soutěž je určena pro týmy i jednotlivce, kteří dojedou do práce na kole, bruslích, skateboardu, longboardu, běhají nebo chodí pěšky, a zapojit se do ní mohou také vozíčkáři.“ **Uvedla náměstkyně primátora Kateřina Šebestová.** Zaměstnavatelé a města mohou soutěžit také o titul Cyklozaměstnavatel a Cykloměsto roku. Registrace do soutěže právě

probíhá na www.dopracenakole.cz, končí 30. 4. 2023. V letošním roce je výzva otevřená i studentům, kteří mohou čerpat 60% slevu na startovním. Blíže k podmínkám uplatnění slevy najdou na www.dopracenakole.cz/doskolynakole.

Každý účastník květnového Do práce na kole dostane tričko nebo nákrčník, které fungují také jako vstupenky na doprovodné akce. V Ostravě o zábavu nebude nouze. Chystá se pro vás široká škála aktivit a výher, které postupně budeme zveřejňovat na webu www.dopracenakole.cz/mesto/ostava. Partnerství pro květnovou výzvu a „akce na tričko“ potvrdilo Ostravské muzeum,

Slzskoostavský hrad, síť městských infocenter OstravaInfo!!!, Mojekolo a také spolek Elegant, díky kterému zažijete originální zahájení ostravské květnové výzvy, cykloprojíždky nebo třeba komentovaného průvodce výstavy s cyklistickou tematikou. V květnu nebude chybět

také fotosoutěž a v červnu ostravský závěrečný večírek s vyhlášením výsledků a bohatou tombolou. Aktuální dění v Ostravě můžete sledovat na FB <https://www.facebook.com/groups/DPNKOstrava>. Průběžné informace sdílíme také na webu zdravaova.cz. RED

**27. Setkání
hornických měst
a obcí ČR**

**BYL TVŮJ
DĚDA
HAVÍŘ?**

Skoro v každé ostravské rodině byl nějaký havíř – dědeček, tatínek, strýc. Máte doma jejich fotografie v hornické uniformě nebo pracovním oblečení? Podělte se o ně s námi! Vytváříme kroniku našich předků – havířů.

Naskenujte je a pošlete společně s krátkými příběhy, které se k nim vážou, na jozef.serka@ostrava.cz nebo na martin.jurica@ostrava.cz.

**Sběr fotek probíhá
do 15. dubna 2023.**

OSTRAVA!!!

černá louka, LANDEK Ostrava, BISKUPSTVÍ OSTRAVSKO-OPAVSKÉ

Pochlubte se dědou ve „faračkách“

Těšíme se na vaše příběhy

Téměř každá ostravská rodina zahrnovala nějakého havíře, ať už tátu, dědu nebo strýce. U příležitosti 27. setkání hornických měst a obcí České republiky, které se bude v Ostravě konat od 8. do 10. 9. 2023, sbírá město fotografie a příběhy místních horníků.

Fotografie svých předků v hornické uniformě, v pracovním oblečení nebo zkrátka s jakoukoliv hornickou tematikou můžete společně s krátkými příběhy, které se k nim vážou, posílat na jozef.serka@ostrava.cz nebo na martin.jurica@ostrava.cz. Sběr fotek probíhá do 15. 4. 2023.

Materiály bude Ostrava používat při přípravě prezentace hornického setkání FAJFRONT!!! a pro potřeby prezentace a propagace města a jeho

historie. Veřejnost se podobně zapojila třeba u příležitosti 70. výročí osvobození Ostravy, oslav 100. výročí vzniku Československa a dalších.

V rámci 27. setkání hornických měst a obcí České republiky se bude v Ostravě konat například hornický průvod, slavnostní ceremonie, mše svatá, výstava věnovaná historii hornictví a hornických spolků na Ostravsku, exkurze, komentované prohlídky a mimo jiné budou udělovány i ceny Český permon 2023. Doprovodný program se bude odehrávat zejména v centru města a na Slezskoostravském hradě. Bohatý doprovodný program a veškeré aktuality budou postupně zveřejňovány na webu www.fajfront.ostrava.cz. RED

SOCIOPPOINT !!!
místo prvního kontaktu

Bezplatná linka: 800 700 650
Osobně: Magistrát města Ostravy, Nová radnice
Prokešovo nám. 8, Moravská Ostrava
E-mail: sociopoint@ostrava.cz

Řidiči, pozor!
Změny
v registru
vozidel

Sociopoint je rádcem v těžkých životních situacích

Vzhledem k aktuálnímu růstu cen energií, potravin a mnoha dalších položek se lidé dostávají do obtížné sociální situace, dalším pak problémy tohoto druhu výhledově hrozí. Mnozí z nich se v takovýchto obtížích ocitají vůbec poprvé a neví, jak situaci účinně řešit. Pomocnou ruku jim nabízí Sociopoint na ostravské Nové radnici.

Stoupající náklady na bydlení, energie, potraviny a služby jsou realitou a informovat se o možnosti některého z finančních příspěvků není ostudou. Někteří z těch, kteří náhle zažívají horší časy, ani neví, že díky

novému vládnímu opatření mohou mít nárok třeba na příspěvek na bydlení, byť ho doposud nečerpali.

Sociální pracovníci magistrátního Sociopointu v budově Nové radnice Magistrátu města Ostravy na Prokešově náměstí 8 příslušné dotazy zodpoví a poradí, jak v té či oné konkrétní situaci postupovat. K zastižení jsou od pondělí do pátku vždy od 8 hodin, v pondělí a ve středu do 17 hodin, v úterý a v pátek do 12 hodin, ve čtvrtek pak do 16 hodin. Zájemci mohou volat také na bezplatnou linku ostravského Sociopointu 800 700 650. MS

Začátkem letošního března vstoupila v účinnost prvá část změn rozsáhlé novely zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích. Novinky se týkají především oblasti registrace vozidel a provádění evidenčních kontrol. Odpadá povinnost absolvovat evidenční kontrolu při změně, kdy se provozovatel vozidla stává vlastníkem, platnost evidenční kontroly se pak prodlužuje na 1 rok. Jednodušší bude i rezervace registrační značky.

Mezi základní změny, které se dotýkají široké motoristické veřejnosti, se řadí zejména prodloužení platnosti evidenční kontroly ze současných 30 dnů na 1 rok, a to bez omezení počtu úkonů. Toto prodloužení platí zpětně i pro již proběhlé evidenční

kontroly. Nově si motoristé mohou rezervovat registrační značku už 1 měsíc před registrací vozidla. V případě ukončení vyřazení vozidla už není nutné dokládat absolvování STK. Nově je zapotřebí doložit pouze doklad o zaplacení pojištění odpovědnosti z provozu vozidla tzv. zelenou kartu. Od 1. 3. 2023 se již také k novým vozidlům nevystavuje čístopis technického průkazu, který byl v rámci prodeje předáván společně s vozidlem.

Další změny, stejně jako veškeré podrobnosti k nim, najdete na webu Ministerstva dopravy České republiky www.mdcz.cz/Media/Media-a-tiskove-zpravy/Mene-byrokracie-pro-ridice-To-prinese-novela-zako.

RED

Nastává čas zápisů do škol

Přesně 3 381 dětí s trvalým pobytem v Ostravě a s nimi 216 ukrajinských vrstevníků v těchto dnech prožívá chvíle, na něž se jen tak nezapomíná. Začaly jim totiž zápisy do prvních tříd. V porovnání s uplynulým rokem, kdy k zápisům dorazilo či mělo dorazit 3 223 dětí, se tak jedná o mírný nárůst.

Zápis se týká dětí, které dovršily 6. rok nejpozději ke 31. 8. 2023. Termín zápisů do základních škol je stanoven zákonem na období od 1. 4. do 30. 4. 2023, konkrétní termín zápisu pak stanoví ředitel školy v rámci zmíněného měsíce dubna. Zákonný zástupce může zapsat své dítě primárně do spádové základní školy nebo má možnost dítě zapsat do nespádové základní školy, pokud tato disponuje volnou kapacitou.

„Mohu uklidnit všechny rodiče, míst pro prvňáčky máme dost a ředitelé našich škol činí všechny

potřebné kroky k tomu, aby i zápis do první třídy byl pro děti nezapomenutelným okamžikem a do své školy se těšily. Pro budoucí žáky prvních tříd připravujeme spolu s Knihovnou města Ostravy dárek v podobě Knížky pro prvňáčka, která bude obsahovat příběhy právě z Ostravy, a noví prvňáčci budou úplně první, kteří publikaci získají,“ **ubezpečila náměstkyně primátora Andrea Hoffmannová.**

Statutární město Ostrava má 23 městských obvodů. V 18 městských obvodech, kde jsou zřízeny školy, ředitelé intenzivně připravují

ji co nejlepší podmínky pro hladký průběh zápisů. Městské obvody Martinov, Plesná, Pustkovec, Třebovice a Nová Ves zřizovateli základních škol nejsou, a proto žákům z těchto městských obvodů tvoří školský obvod všechny spádové základní školy na území města (konkrétně 55 základních škol), což vyplývá z obecně závazné vyhlášky č. 1/2022.

Veškeré potřebné informace naleznete na webových stránkách konkrétních škol, ať už se bude jednat o termíny, organizaci, či průběh zápisu i související

fakta. Lze doplnit, že žádost mohou zákonní zástupci doručit osobně ve škole, poštou, do datové schránky školy, prostřednictvím e-mailu s elektronickým podpisem zákonného zástupce. V případě žádosti o odklad školní docházky zákonný zástupce dokládá doporučení školského poradenského zařízení a odborného lékaře nebo klinického psychologa. RED

Probíhají také zápisy do mateřinek

Nejmenších dětí se dotýkají zápisy do škol mateřských. Statutární město s městskými obvody zřizuje 65 mateřských škol (z toho 19 pod základní školou). V Pustkovicích, Třebovicích a Nové Vsi mateřské školy zřízeny městským obvodem nejsou.

Ve většině městských obvodů je termín zápisů do mateřských škol stanoven v rozmezí 3. 5. a 4. 5. 2023 (a to i pro ukrajinské děti). Registrace žádostí je ale možná již od 20. 4. prostřednictvím celoměstského portálu pro mateřské školy, který zájemci naleznou v odkazu: www.ms.ostrava.cz.

Katalog mateřských škol obsahuje přehled všech mateřských škol zřizovaných městskými obvody, kontakty na jednotlivé školy, informace o zaměření škol i konkrétní hodiny zápisů či veškeré související skutečnosti.

Pouze jeden den budou moci zapsat zákonní zástupci dětí do mateřských škol některých městských obvodů, výjimky představují Hošťálkovic a Lhotka, tam zápis proběhne 3. 5. 2023. V Martinově a Vítkovicích je pak zápis do mateřských škol připraven 4. 5. 2023 a v Proskovicích 11. 5. 2023. Zvláštní zápisy pro ukrajinské děti jsou plánovány v Martinově 5. 6. 2023 a v Moravské Ostravě a Přívozu pak 12. 6. 2023. RED

© Jiří Zerzouň

Město podporuje projekty žákovských parlamentů

V minulém roce spustil Parlament dětí a mládeže města Ostravy ve spolupráci se Střediskem volného času Korunka (coby parlamentním koordinátorem) a ostravským magistrátem projekt „BO nám to není jedno!!!“. Jeho cílem byl rozvoj žákovských parlamentů na základních školách a posílení zájmu o dění ve městě ze strany školou povinných dětí.

Na základě těchto aktivit se zapojilo 35 základních škol zřizovaných městskými obvody. Jejich zástupci dostali nabídku k účasti na tematickém semináři, konaném začátkem loňského května. Ten byl zaměřen na participativní rozpočty, rozvoj kompetencí jednotlivých žáků a vzdělávací aktivity.

Záměr podpory žákovských parlamentů formou participativních roz-

počtů vyvolal značný ohlas. Celkem 19 žákovských parlamentů škol připravilo následně projekty se žádostí o finanční podporu.

Jednotlivé žádosti vyhodnotila komise složená z parlamentního koordinátora, 3 členů Parlamentu dětí a mládeže Města Ostravy a zástupce magistrátního odboru školství a vzdělávání. Z 19 zaslaných projektů komise

navrhla podpořit 9. Statutární město Ostrava těmto školám na jejich realizaci přispělo částkou 100 tisíc korun.

Zapojené školy představily velmi zajímavé projekty napříč tématy, ať už se jedná o historické bádání, společenský ples s výukou etikety, prevenci kyberšikany, zvládnutí první pomoci, starost o životní prostředí či komunitní soužití nebo uměleckou tvorbu. MS

Tvořivé učení přináší zábavu i vědomosti

V letošním školním roce se město pouští do realizace hned 2 kreativních projektů v rámci Národního plánu obnovy – iniciativa Status umělce, komponenta 4.5 Rozvoj kulturního a kreativního sektoru. Netřeba se bát, pod stěží rozpoznatelným názvem se ukrývají projekty, které mají zvýšit kvalitu vzdělávání a obohatit výuku v ostravských základních školách. To vše pomocí kreativních způsobů.

Smysl projektů, do nichž se spojilo 10 škol, spočívá v rozvoji samostatné tvůrčí činnosti, invenční a tvůrčího myšlení dětí. K tomu přispívá zejména využití různých forem umění a kulturního průmyslu. Oba projekty jsou uskutečňovány za podpory Evropské unie.

Náměstkyně primátora Andrea Hoffmannová vysvětluje prospěšnost těchto aktivit: „Kreativní a zážitkové metody výuky

mohou být pro žáky atraktivnější, aktivizují je k práci a vlastní iniciativě a dávají prostor k využití vlastní fantazie a zejména umožňují žákům lépe si osvojit některé klíčové kompetence. Nabízí žákům využití svého potenciálu dle vlastních možností a uplatnění svých předností a dovedností, což může vést k pozitivnímu vnímání vyučovacího procesu a zvýšení zájmu o něj a vzdělávání celkově.“

Prvním z projektů jsou „Drama dílny“, jichž se činorodě účastní žáci od prvních tříd až po třídy deváté. Pod záštitou spolku Theatr Ludem děti pomocí metod dramatické výchovy objevují kouzlo příběhů a mluveného slova, přičemž si zároveň vyměňují nabyté informace a dojmy. To vše podněcuje zájem o čtení a literaturu. Přímým prožitkem ze hry si účastníci navíc vytvářejí a tříbí vlastní názory.

Jedinečné propojení světa kultury, umění a pohybu ztělesňuje druhý z projektů zaměřený na prevenci šikany a sociálního vyloučení ve školních kolektivech. Vše probíhá pod rozvernou taktovkou společnosti Cirkus trochu jinak. Umělci s žáky absolvují první den workshopy plné pohybu, tance, žonglování a párové akrobacie v třídách prvního i druhého stupně. Někteří žáci pak dovednosti prohlubují další den, kdy společně připravují vystoupení pro celou školu k prevenci šikany.

Projekty směřují k pozitivním změnám, jako je zkvalitnění základního vzdělávání nastavením rovných příležitostí pro rozvoj kreativity a fantazie pro všechny žáky.

RED

Starost o vzdělání je investicí do naší budoucnosti

V rámci programu podpory vzdělávání a talentmanagementu rozdělí Ostrava souvisejícím projektům více než 34 milionů korun. Letošní dotační program tohoto druhu je už 8. v pořadí. Magistrát tím dokazuje, že vzdělávání a rozvoj talentů pro něj znamenají dlouhodobou prioritu. Snaha města vyvolává odezvu. O dotace tak žádala celá škála organizací, od mateřských škol po univerzity nebo centra zájmového vzdělávání.

Výrazný zájem potvrdila rovněž náměstkyně primátora Andrea Hoffmannová: „Žadatelé přihlásili celkem 87 projektů, požadovali částku v celkové výši přesahující 49,5 milionu korun. Po příslušných hodnotících procesech jsme se

rozhodli podpořit 60 kvalitních projektů, zaměřených na systematickou podporu nadání, rozvoj zejména technické, přírodovědné a funkční gramotnosti.“

Mezi podpořenými aktivitami nalezneme hlavně badatelskou činnost,

posilující zvědavost nadaných žáků a jejich motivaci ke studiu technických a přírodovědných oborů. Nechybí aktivity pokračující v práci s nadanými dětmi a rozvíjející jejich talent.

Finanční pomoc z ostravské radnice přispívá namátkou ke zvýšení

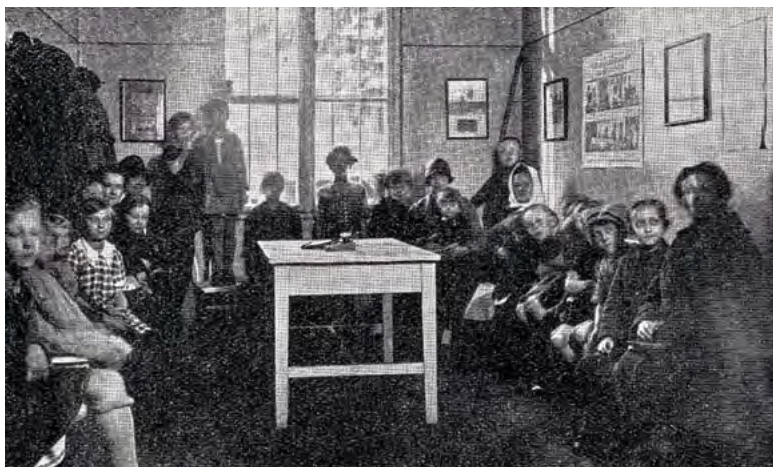
zručnosti a manuálních dovedností, vytvoření kreativního prostředí pro mimořádně nadané děti, rozvoji čtenářské gramotnosti nebo povzbuzení zájmu o řemeslné obory.

Podrobné informace jsou k dispozici na webu www.talentova.cz MS

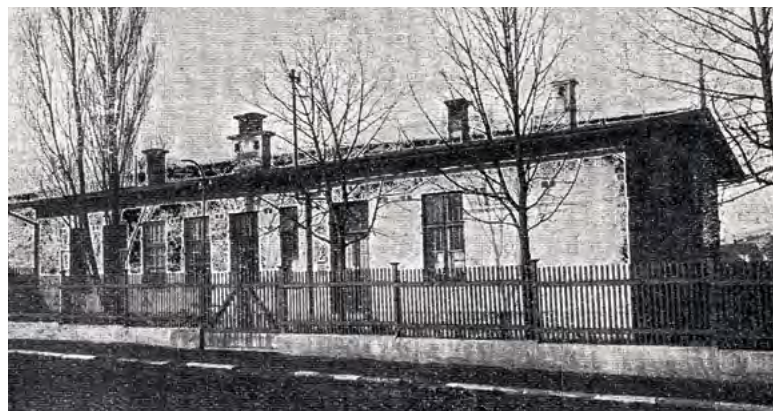

Z historie ostravských spolků: Masarykova liga proti tuberkulóze

Lenka Rokovská

Dětská čekárna v dispensáři Masarykovy ligy proti tuberkulóze v Moravské Ostravě (1926).

Budova dispensáře v Moravské Ostravě, ul. Kounicova 18, po jeho rozšíření roku 1924 přejmenován na Ústav sociálně zdravotní péče lidové (1926).

Masarykova liga proti tuberkulóze byla založena roku 1919 v Praze jako nevládní organizace humanitárního charakteru, jejímž patronem se stal prezident Tomáš Garrigue Masaryk. K oblastem, kde zamoření nákazou TBC bylo jedno z největších v republice, patřilo Ostravsko s velkou koncentrací průmyslu a hornictví. Přímoou příčinou onemocnění byl obrovský pohyb lidí v důsledku stěhování za práci a jejich nevyhovující bydlení, nedostatečná osobní hygiena a výživa.

Krajský odbor Masarykovy ligy proti tuberkulóze v Ostravě byl založen mezi prvními v republice na jaře či v létě 1920, přesné datum známo není. Ve stejném roce vznikly místní odbory ve Vítkovicích, Moravské Ostravě, Zábřehu n. O., Mariánských Horách, Přívoze, Slezské Ostravě, Nové Bělé, Kunčičkách a Hrušově. V roce 1922 se přidal místní odbor v Radvanicích, roku 1923 ve Svinově. Prvním předsedou byl zvolen MUDr. Jaroslav Drbohlav, zakladatel krajského odboru, bývalý prosektor bakteriologického ústavu v Zábřehu n. O., jeho nástupcem a významnou postavou boje proti TBC byl MUDr. Bohumil Malý, který funkci zastával prakticky až do své smrti v r. 1950. Posledním předsedou byl MUDr. Zdeněk Bernard.

Velký důraz byl kladen především na osvětu a prevenci onemocnění. Zcela prioritní však bylo založení protituberkulózní stanice, tzv. dispensáře v Moravské Ostravě na Kounicově ul. č. 18. Již od svého vzniku v roce 1921 jej vedl MUDr. Bohumil Malý, který zde vybudoval pracoviště po materiální stránce plně vybavené a z hlediska poskytované lékařské péče vysoce odborně erudované. Tato péče byla poskytována obyvatelstvu území, které zahrnovalo skoro celé Frýdecko, Těšínsko, část Hlučínska a Bílovecka, avšak nebyli výjimkou ani pacienti z Příbora či Nového Jičína. V roce 1924 byl přejmenován na Ústav sociálně zdravotní péče lidové a pracoviště bylo rozšířeno přístavbou o několik místností. Další protituberkulózní stanice vznikly v r. 1924 ve Vítkovicích, Hrušově a Bohumíně, čímž bylo dispensáři v Mo-

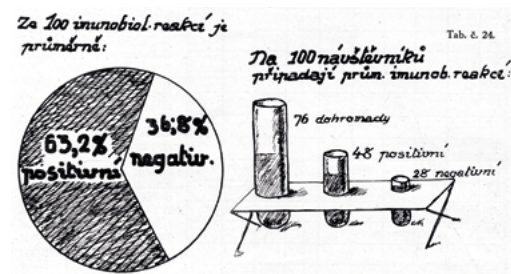
ravské Ostravě značně odlehčeno v počtu ošetřených pacientů (např. v roce 1921 ošetřili 1 143 pacientů a roku 1923 ošetřili již 2 524 pacientů) a zmenšila se spádová oblast. Dalšími aktivitami spolku bylo zajišťování návštěv v rodinách nemocných, opakované kontroly pacienta nebo nasazení léčby formou ozařování umělým sluníčkem, pořádání ozdravných pobytů na letních bytech a v tzv. feriálních koloniích (např. ve Štramberku, Kunčičkách pod Ondřejníkem) pro děti z chudých rodin.

Finanční zabezpečení činnosti spolku bylo zajištěno z darů, mnohdy byli významnými dárci samotní představitelé odboru. Dalšími významnými sponzory byly i bratrské a nemocenské pokladny, živnostenská sdružení, peněžní ústavy nebo Vítkovické horní a hutní těžištv.

Vedení spolku si uvědomovalo, že neohroženější skupinou mezi pacienty s TBC jsou děti, proto bylo rozhodnuto zřídit dětské preventorium ve Zbrašově u Hranic, které mělo nést název Zdravé mládí. Stavební plány zhotovili architekti bratři Šlapetovi z Moravské Ostravy, avšak další politický vývoj po roce 1938 učinil těmto plánům přítrž. Po dobu okupace v letech 1939–1945 spolek pracoval v omezených podmínkách a pouze pod názvem Liga. Po ukončení války a osvobození státu se nepodařilo navázat na dlouholetou tradici předválečné péče. Zákonem č. 49/1947 Sb., o poradenské zdravotní péči z 19. 3. 1947, měla být soustředěna veškerá dosavadní poradenská zdravotní služba do nově budovaných Ústavů národního zdraví. Vzhledem k dalším politickým událostem po únorovém převratu v roce 1948 a změnám v organizaci lékařské a preventivní péče byly v roce 1950 schváleny Zásady sloučení Masarykovy ligy proti tuberkulóze s Československým Červeným křížem. Likvidace spolku a jeho včlenění do Červeného kříže se neobešlo bez organizačních zmatků a nesrovnalostí, ani v roce 1951 nebyla agenda jednotlivých místních odborů úplně uzavřena.

I přes tento rozpačitý konec Masarykovy ligy proti tuberkulóze ve světle všech změn politických, so-

ciálních i hospodářských zde zůstává nesmazatelný odkaz jeho zakladatelů, kteří kladli zdraví lidí nad všechna zřízení a politické zájmy.

Statistické vyjádření počtu nemocných na 100 případů za rok 1930, tabulka z publikace Deset let činnosti Ústavu sociálně zdravotní péče lidové (dispensáře) MLPT Moravská Ostrava 1921–1931 (Moravská Ostrava, 1931).

MUDr. Bohumil Malý - (nar. 29. 9. 1873, Konice v o. Přerov - zemř. 4. 4. 1950, Ostrava) působil od roku 1921 v Moravské Ostravě jako odborný lékař pro nemoci plicní a tuberkulózu. Za zásluhy v boji proti TBC mu byla udělena v roce 1947 zemská cena a roku 1948 čestné občanství města. Jeho památku připomíná pojmenování ulice v Moravské Ostravě.

Cesty víry očima fotografů

Pod záštitou biskupa ostravsko-opavské diecéze Martina Davida a náměstka primátora města Ostravy Zbyňka Pražáka byla vernisáž v ostravské katedrále Božského Spasitele zahájena fotografická výstava spolku Člověk a Víra. Ten za dobu více než desetileté existence sdružuje po celé ČR přes 145 členů, dalších 6 pak na Slovensku a 13 v Egyptě. Všechny spojuje příslušnost k různým křesťanským církvím, což odráží jejich tvorba.

Autoři svými fotografiemi nahlíží do církevního prostředí, ukazují náboženské odlišnosti jednotlivých regionů, přibližují různé duchovní obřady a tradice nebo individuální prožitky víry jednotlivých věřících. Snaží se svým osobitým způsobem

zachytit člověka a jeho víru, třebaže to je úkol obtížný, dívat se skrz objektiv na danou událost a hledat jiný pohled na jinak běžnou věc.

Putovní fotovýstava je v Ostravě již poosmé. Pravidelně se přitom těší velkému zájmu a ohlasu návštěvníků. Letos se výstava poprvé koná přes velikonoční svátky. Po celý duben, konkrétně od 2. do 27. 4., ji může každý návštěvník katedrály Božského Spasitele v Ostravě shlédnout zdarma. Otevřeno je ve všední dny od 10 do 18 hodin, o víkendu pak od 13 do 18 hodin.

Zajímavostí výstavy je rovněž doprovodný text ke každé fotografii, který ukazuje spojení našeho současného života s biblickými událostmi, které se

staly před více než 2 000 lety.

Fotografové spolku Člověk a Víra tvoří živé společenství. Díky přístupu k práci, znalosti liturgie a fotografickým výsledkům mají podporu České biskupské konference a figurují coby fotografové katedrály svatého Víta v Praze a dalších předních chrámů v Čechách i na Moravě. Dále spolupracují s jednotlivými biskupy v jejich diecésích, jsou partnery řady řeholních společenství, náboženských organizací i farností. Dokumentují všechny důležité události v církevním prostředí v ČR s občasným přesahem do dalších zemí. Svými fotografiemi se snaží lidem přiblížit život církve v 21. století. RED

Předprodej vstupenek na Svato-václavský hudební festival

Balet v kostele, barokní operu s loutkami, světově uznávané interprety i koncerty v atraktivních chrámech nabídne ve dnech 5. až 28. 9. 2023 již 20. ročník Svato-václavského hudebního festivalu (SHF). Vystoupí Dmitrij Sitkovec-kij s Janem Bartošem, Christophe Coin, Jiří Vodička i Jan Špaček, Radek Baborák, Accademia Ottoboni, Pavel Haas Quartet, Terra Nova Collective, Collegium 1704, ale i Dan Bárta s filharmonií.

Svato-václavský hudební festival (SHF) je největším mezinárodním festivalem duchovní a takzvané staré hudby v České republice.

Jubilejní ročník nese podtitul „Best of SHF“ a bude přehlídkou jedinečných projektů i osobností duchovní, komorní a staré hudby napříč festivalovou historií. „Poprvé otvíráme nabídku všech 23 koncertů již nyní v březnu. Snažil jsem se retrospektivně ohlédnout a uvědomit si nejen ty nejpůvodnější, ale pro mne osobně opravdu zajímavé festivalové momenty. Snad se mi to podařilo a přivezeme opravdové skvosty, které v posluchačích zanechají silné zážitky. A vzhledem k tomu, že si velice vážím našich rezidenčních souborů, nebudou chybět Collegium 1704, Collegium Marianum i Český filharmonický sbor Brno vedený Petrem Fialou. Právě tato jedinečná osobnost hudební kultury oslaví 80. narozeniny – jako poděkování i ocenění jeho práce, díky níž se sbor stal opravdu světově uznávaným, mu bude věnován závěrečný koncert festivalu, na kterém zazní jeho Stabat mater a Janáčkova Glagolská mše,“ **uvádí ředitel a dramaturg SHF Igor Františák.**

Předprodej vstupenek na SHF je zahájen ke dni 8. 3. 2023, kdy je využíváno nového prodejního systému Enigoo. Elektronická eVstupenka je nejjednodušším způsobem k výběru toho nejlepšího místa a rychlého nákupu přímo přes web SHF. Více na www.shf.cz. RED

DIVADLO/TANEC

Kápní božskou	Spolek Jednou v Platu	15. 4. 2023
Swinguj za jeden den	Flyin' Hoppers v Pantu	15. 4. 2023
THE URGE	DK Poklad	17. 4. 2023
Ostravská lokálka	Divadlo loutek Ostrava	21.-22. 4. 2023
Premiéra: TANNHÄUSER	Divadlo Antonína Dvořáka	27. 4. 2023

HUDBA

Moře dní & Charmaine's Names	Kulturní centrum Provoz	8. 4. 2023
Koncert vítězů pro Bohemia Ostrava 2023	Janáčkova konzervator v Ostravě	12. 4. 2023
Dvořákova Osmá	Janáčkova filharmonie ve Vesmíru	13. 4. 2023
MOMENTUM	Klub Fabric	14. 4. 2023
PROGRES 2	RnR GARAGE Martinov	14. 4. 2023
CI3 + Jump Into The Field	Dock	15. 4. 2023
LOUDNESS	Barrák Music Club	18. 4. 2023
Abraxas	Klub Parník	27. 4. 2023

FILM

Velkolepé muzeum	Plato	6. 4. 2023
VELKÉ NIC	Kino Luna	24. a 25. 4. 2023

LITERATURA

Michaela Klevisová: Vraní oko	Knihcentrum.cz – Dům knihy	11. 4. 2023
Ostravate genas romanés (V Ostravě čteme romsky)	DK Poklad	15. 4. 2023
Iryna Zahladko: Tváření v Ostravě	Galerie výtvarného umění v Ostravě	20. 4. 2023

VÝSTAVY

Tři výstavy: dernisáž	Plato	12. 4. 2023
Open Studios Ostrava	Ostrava (různá místa)	21.-22. 4. 2023
Vzpomínky z opuštěné lavičky	Knihovna města Ostravy – Vietnamská	1. 3. 2023 – 28. 4. 2023

VÝSTAVY

10 let Gastromapy	DK Poklad	12. 4. 2023
Architekt Camillo Sitte a jeho tvorba na Ostravsku	Národní památkový ústav Ostrava	13. 4. 2023
Dny památek na Jihu	Ostrava Jih (různá místa)	13.-16. 4. 2023
Moravskoslezské ceny Jantar za rok 2022	DK Poklad	17. 4. 2023
ReFashion 2023	Černá louka/Slezskoostravský hrad	31. 3. – 30. 4. 2023

Dny evropského filmu také u nás

Tricátý ročník filmového festivalu Dny evropského filmu opět přináší pestrou nabídku zajímavých soutěžních i nesoutěžních snímků od tvůrců z celé Evropy. Jedná se o filmy zpracovávající z různých úhlů pohledu rozličná témata. Zájemci tak mohou ve dnech 20. 4. až 25. 4. 2023 festivalové snímky shlédnout v atmosférickém prostředí Minikina kavárna, Etáže a sférického kina v sále Planetária Ostrava. Nenechte si ujít příběhy, které se do kin běžně nedostanou. ^{MS}

Na Jihu se představí místní hudební skupiny

Nejlidnatější městský obvod Ostrava-Jih loni uspořádal festival lokálních kapel s názvem Jih ožije hudbou. Akce, na které vystoupilo celkem 14 interpretů z této městské části, se u návštěvníků setkala s velkou odezvou. Není proto divu, že se festival po roce znovu vrací. Ve dnech 6. 5. a 7. 5. 2023 se tak můžeme přímo na náměstí Ostrava-Jih setkat s hudebníky z obvodu a užít si dobrou zábavu. Festival Jih ožije hudbou vznikl v rámci projektu participativního rozpočtu, který uvádí v život nápady místních obyvatel. ^{MS}

Městské peníze zvyšují kvalitu života

Ostravští zastupitelé odhlasovali finanční podporu 119 projektů zahrnujících aktivity pro handicapované, prevenci kriminality a oblast zdravotnictví. Celková částka, kterou si tvůrci a organizátoři projektů rozdělí, přesahuje 27 milionů korun.

„Dotace přispějí k realizaci skutečně různorodé řady aktivit, jež nabídnou pomyslnou pomocnou ruku stovkám handicapovaných, nemocných, poslouží k osvětě či informovanosti v dané oblasti nebo pomohou financovat pracovní místa pro osoby se zdravotním znevýhodněním. Neschází však ani financování různých pobytů, projektů prevence kriminality, poradna pro oběti trestných činů, terapie pro traumatizované děti, možnost realizace obecně prospěšných prací a řada dalšího,“ přiblížil náměstek primátora Zbyněk Pražák.

Největší část finanční podpory (14,5 milionu korun) pomůže 11 sociálním podnikům, které vy-

tvářejí pracovní příležitosti pro osoby se zdravotním znevýhodněním. Dále jsou určeny kupříkladu k zajištění aktivit pro děti s cukrovkou či celiakií, onkologicky nemocné anebo sluchově i zrakově postižené.

Masivní finanční injekcí (8,5 milionu korun) Ostrava přispěla programům, které předcházejí trestné činnosti. Jde o široké spektrum aktivit cílených k dětem a mládeži, obětem trestných činů, zaměřených na práci s pachateli nebo ke stále ak-

tuálnější prevenci kybernetické kriminality. Dohromady se jedná o dlouhý výčet 40 projektů.

Pozornost radnice věnovala taktéž oblasti zdravotnictví (4,5 milionu korun), včetně činností, které nelze financovat z veřejného zdravotního pojištění. Podpory se tak dostalo například primární péči sociálně vyloučeným, zdravotní a sociální péči pro seniory, hospicové péči nebo snaze předcházet a zkracovat hospitalizaci duševně nemocných přes intenzivní podporu v domácím prostředí. MS

Ochránci dětí – když je povolání posláním

Významnou součástí sociální práce v kompetenci obcí představuje sociálně-právní ochrana dětí. V moravskoslezské metropoli tuto zákonnou povinnost plní Statutární město Ostrava (SMO) spolu se 7 úřady městských obvodů. Hovoříme o zodpovědné a náročné práci, protože jejím posláním je starost o jednu z nejzranitelnějších společenských skupin – děti.

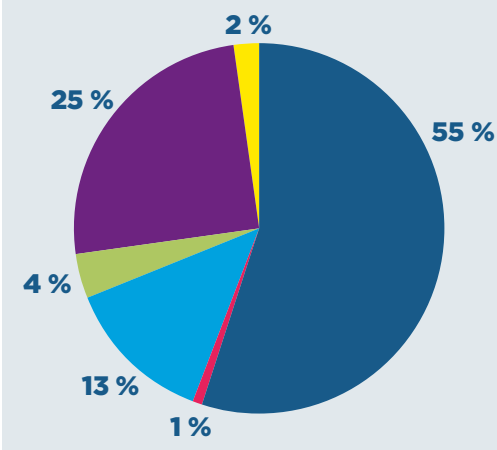
Orgány sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) řešily v uplynulém roce 2022 přes 7 000 událostí. Z toho 4 333 kauz bylo nových, dalších více než 3 000 pracovníci OSPODu „zdedili“ z předcházejícího období. Záběr jednotlivých případů je velmi široký. Od kolizního opatrovnictví přes rodičovské spory o děti, zanedbanou péči nebo výchovné potíže až po nejsmutnější případy týrání či zneužívání.

Náměstek primátora Zbyněk Pražák, do jehož gesce náleží také sociální oblast, zdůrazňuje společenskou citlivost problematiky, která klade na pracovníky OSPOD značné nároky. „Důležitost orgánů sociálně-právní ochrany dětí spočívá zejména v jejich poslání a povinnosti zodpovědně

hájit zájmy dítěte a stávají se tak jeho zástupcem ve všech případech, jimiž se zabývají. Zaměstnanci OSPOD se často dostávají do situací, kdy nestačí „pouhá“ odbornost, a proto jejich práce vyžaduje také značnou míru empatie a porozumění. Zároveň však musí zůstat profesionály, skvěle orientovanými v dané problematice,“ připomíná Zbyněk Pražák, náměstek ostravského primátora. „Za jejich náročné povolání patří každému z nich můj respekt a upřímné poděkování. Nicméně stejné poděkování míří také k těm, kteří ochotně nabízejí svou náruč i své srdce dětem, které potřebují náhradní rodinu.“

Nově se v průběhu roku 2022 sociální pracovníci nejčastěji zabývali kolizním opatrovnictvím, tedy ochranou práv a oprávněných zájmů dítěte při soudním řízení. Následovaly případy dětí ohrožených nedostatky v péči rodičů. Třetí nejpočetnější skupinou řešených kauz byly děti se syndromem CAN („Child Abuse and Neglect“), tedy děti týrané, zneužívané a zanedbávané. Podrobné údaje naleznete v příloženém grafu. MS

Nové případy orgánů sociálně-právní ochrany dětí v Ostravě v roce 2022

POČET PŘÍPADŮ	
děti v ústavní výchově	88
kolizní opatrovnictví	2 437
svědci domácího násilí	56
syndrom CAN	575
náhradní rodinná péče	162
děti ohrožené nedostatky v péči	1 103
celkem	4 333

U některých jednotlivých dětí řeší OSPOD více případů najednou.